
"Rektorátka" a romština. Žactvo páté třídy navštívilo FHS

Věděli jste v páté třídě, kdo je to rektorka, kdo děkanka a jaký je mezi nimi rozdíl? Pátáci a pátáčky z Montessori školy Na Dlouhém lánu, kteří minulý pátek zaplnili první řady naší Auly Jana Sokola, už to vědí. Na FHS je přivítal doktor [Yasar Abu Ghosh](#) z [Katedry sociální a kulturní antropologie](#) a provedl je po budově. Potom si děti vyzkoušeli, jaké je studovat na FHS, a se svými vyučujícími zapluli na přednášku a diskusi do auly. Doktor Abu Ghosh jim vyprávěl o univerzitě, fakultě a program uzavřeli společně se studentem antropologie Janem Duždou povídáním o Romech v Česku.

Jak se dělá univerzita

Pro mnohé z nás je univerzita prostředím, místem, kde se denně pohybujeme a nepřipadá nám nijak zvláštní. Kdybych ale někoho z kolegyň a kolegů na chodbě zastavila a chtěla, aby zvědavému žactvu základní školy vysvětlil, co je to univerzita, nejspíš by byl dost zaskočený. Pokud by to tedy nebyl doktor Abu Ghosh.

„A tohle jsou ta rektorátka, jak jsem říkal, ti nejbližší spolupracovníci paní rektorky, kterým se říká prorektorů,“ ukazoval dvacícce zaujatých pátáků a pátáček na fotce z promoci. Pozornost malých studujících nejvíce upoutaly barevné taláry i žezla, která třímají pedelové. Někteří se ale zajímali i o praktické stránky obřadu: třeba jestli se žezla někdy umývají, když na ně sahá tolik lidí.

V aule bylo živo po celou dobu přednášky a vzduchem se pravidelně mihla aspoň jedna ruka s dotazem. S úspěchem se setkal i příběh prvního děkana fakulty Jana Sokola. Jeho životní cesta od vyučeného řemeslníka po „jednoho z nejchytřejších lidí“, jak jej označila ve svém dotazu jedna žačka, děti překvapila.

Servus!

Druhá půlka přednášky už se věnovala Romům (nejen) v Česku, jejichž situací se doktor Abu Ghosh výzkumně zabývá. Povíдали si o povídce Ilony Ferkové, kterou děti už znaly z výuky. Student Jan Dužda, sám romského původu, vyprávěl krátce o historii Romů, o romštině i o své životní zkušenosti Roma v české společnosti a cestě na univerzitu.

Největší nadšení ale vzbudila lingvistická část přednášky. Žáci ažačky zjistili, že slova, která se běžně používají v dnešní obecné češtině (třeba servus, kérovat nebo chálka), pochází z romštiny. Nejvíce ale bavilo, když mohli vymýšlet české věty, které dávali Janu Duždovi do romštiny překládat, a pak se je snažili naučit a zapamatovat. To je strhlo natolik, že se nakonec málem nechtěli zvednout k odchodu, přestože v aule seděli už hodinu.

Chcete svým studujícím taky ukázat Fakultu humanitních studií a máte volné pátky? Napište nám na studuj@fhs.cuni.cz a zkusíme spolu podobnou exkurzi vymyslet.

Foto: Ondřej Trojan

Martina Plass, 12. února 2024